

SPOLEČNÉ STANOVISKO K NÁVRHU ZVLÁŠTNÍCH SMLUVNÍCH PODMÍNEK (ZOP) PRO STAVBY SPRÁVY ŽELEZNIČNÍ A DOPRAVNÍ CESTY, 2016, PRVNÍ VYDÁNÍ

Praha, 14. prosince 2016

Asociace pro rozvoj infrastruktury (ARI) a Sdružení pro výstavbu silnic Praha (SVS) vydávají toto společné stanovisko k návrhu Zvláštních smluvních podmínek (ZOP) pro stavby Správy železniční a dopravní cesty, státní organizace, 2016, První vydání, jako shrnutí názorů a doporučení vyplývajících z odborných debat, které proběhly v rámci ARI a SVS, dále z jednání v rámci připomínkování znění ZOP Červené knihy FIDIC (připraveného ŘSD) schváleného MD-OPK, č.j. 5/2016-120-TN/1 dne 27. ledna 2016 s účinností od 1. února 2016, ale i diskuze konané formou kulatých stolů pořádaných ve spolupráci s Ministerstvem dopravy ČR (MD), za účasti zástupců státu, Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), investorských organizací a našich členů a hostů, z řad dodavatelského a poradenského sektoru na témata ve vztahu ke standardizaci smluvních podmínek pro výstavbu infrastrukturních projektů v posledních letech.

A. SOUHRNNÝ KOMENTÁŘ

V rámci připomínek jsme se zaměřili především na rozdíly mezi již projednaným zněním ZOP Červené knihy FIDIC schváleným MD-OPK, č.j. 5/2016-120-TN/1 dne 27. ledna 2016 s účinností od 1. února 2016 (dále jen „ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD“) a návrhem Zvláštních smluvních podmínek (ZOP) pro stavby Správy železniční a dopravní cesty, státní organizace, 2016, První vydání. **Právě tento dokument považujeme za základní koncept dosažený složitým hledáním kompromisu mezi účastníky výstavby a považujeme za důležité, aby nebyl dílčími úpravami zbytečně nabouráván.**

SŽDC navrhuje výrazně odlišný obsah i strukturu ZOP ve srovnání se ZOP Červené knihy FIDIC MD schválenými MD. Jsme přesvědčeni, že **pro standardizaci podmínek, systematizaci řízení a efektivní správu infrastrukturních projektů ve stavebnictví, především u příspěvkových organizací v gesci MD resp. s financováním ze SFDI je zásadní a klíčové udržení jednotného systému a standardu.** Odchylky od jednotného standardu pro konkrétní příspěvkové organizace v gesci MD (v tomto případě SŽDC) by měly vycházet ze zásady, že budou připuštěny zcela výjimečně a to pouze v případech, kdy si speciální úpravu vyžadují dílčí ustanovení smluvních podmínek s ohledem na specifika činnosti příspěvkové organizace. Maximální možná standardizace smluvních procesů a systému řízení projektů dopravní infrastruktury je podle nás důležitá pro vytvoření funkčního prostředí v odvětví a do budoucna i pro přípravu dalších souvisejících sjednocujících standardů (např. metodiky pro změny závazků nebo variace, časové sledování průběhu výstavby, kvantifikaci finančních a časových nároků, cenotvorbu, technické specifikace). **Pouze jednotný dlouhodobě používaný standard s minimem odchylek může být efektivní,** přispěje i k pružnějšímu řízení projektů a kvalitní správě zakázek, zmírní chybovost, přispěje k modernizaci odvětví, může přispět též ke zjednodušení a zefektivnění supervize a kontrolní činnosti ze strany MD, SFDI, ale i jiných orgánů. **Jsme však přesvědčeni, že rozsah úprav v návrhu ZOP SŽDC oproti znění ZOP Červené knihy FIDIC MD nejde tímto směrem.**

Ve svém důsledku **návrh ZOP SŽDC nevhodně** a nad rámec ZOP Červené knihy FIDIC MD **zasahuje v širší míře do ekonomické rovnováhy stran** zejména formou:

- a) až trojitého zajištění objednatele (zádržné + realizační bankovní záruka + bankovní záruka za provedení díla nahrazující zádržné),
- b) výrazně širšího výběru sankcí (zejména smluvních pokut),
- c) absence zálohové platby,
- d) absence limitu pro prodloužení záruční doby,
- e) dalších zásahů do alokace rizik a odpovědnosti stran smlouvy,
- f) přenosu mnoha neocenitelných rizik na zhotovitele apod.

Pro výběr fundovaných, spolehlivých dodavatelů a pro realizaci zakázek s minimem problému je přitom zajištění bezproblémového průběžného financování včetně zálohových plateb a zdravého cash-flow klíčové a to i s ohledem na složitost dalších procesů na stavbách (např. administraci změn). Obdobně pak účasti kvalitních dodavatelů na zakázkách přispěje i minimum odchylek v alokaci rizik a nastavení odpovědností smluvních stran oproti obvyklému vyspělému mezinárodnímu standardu založenému na best practice.

Ve srovnání se ZOP Červené knihy FIDIC MD pak SŽDC navržené ZOP handicapují efektivitu zakázek SŽDC především v následujících hlavních aspektech:

- (i) Nezbytnost vyšších rizikových přírážek od odpovědných uchazečů;
- (ii) Zvýhodnění „nespolehlivých“ uchazečů, kteří si všechna rizika z různých důvodů do své nabídkové ceny nezahrnou (nabídnou tedy nepřiměřeně nízkou cenu) a je velký předpoklad jejich selhání v průběhu zakázky;
- (iii) Náročnější správa a kontrola zakázky;
- (iv) Zbytečné, nevhodné a neúčelné vynakládání veřejných prostředků v souvislosti s výstavbou (například na trojí zajištění – bankovní garance za realizaci, zádržné, bankovní garance za zádržné).

Součástí podkladů k připomínce nebyl vzorový Formulář Přílohy k nabídce. V něm mají být s ohledem na odkazy v rámci ZOP nedefinované a kvantifikované základní parametry pro jednotlivé instituty anebo ustanovení Smluvních podmínek, např. maximální možná výše zadržovaných plateb, celková výše smluvních pokut, výše zálohové platby, výše zajištění za splnění smlouvy, definice Sekce včetně Doby pro dokončení pro Sekci nebo smluvní pokuty za prodlení s dokončením Sekce. Bez znalosti obsahu a odsouhlasení standardu vzorového formuláře Přílohy k nabídce nemohou být připomínky k ZOP navrhovaným SŽDC komplexní. Proto považujeme za nutné dodatečně projednat i vzorový Formulář Přílohy k nabídce.

Dále v souvislosti s projednáváním návrhu ZOP připraveným SŽDC považujeme pro standardizaci smluvních podmínek v segmentu dopravní infrastruktury (a to i ve vztahu k ostatním příspěvkovým organizacím zejména ŘSD) za nutné najít kompromis ohledně základních podmínek předčasného užívání Stavby nebo její části. Tyto podmínky a parametry předčasného užívání totiž nejsou aktuálně řešeny ve smluvních podmínkách a ani v jiném vzorovém dokumentu MD. V souběhu se schvalováním připomínkovaných ZOP doporučujeme vytvořit standardizovaný vzor dohody o předčasném užívání, aby se praxe v segmentu dopravního stavitelství do budoucna sjednotila. S ohledem na faktický stav, kdy zahájením předčasného užívání je naplněn základní účel investice z veřejných prostředků, tzn. je veřejností užívané funkční dílo případně jeho ucelená část, by bylo vhodné vymezit vzor dohody tak, aby uvedené reflektovala, stanovila vhodnou a účelnou úpravu práv a povinností účastníků výstavbového projektu po dobu předčasného užívání (zejména od zahájení předčasného užívání musí objednatel zajišťovat údržbu užívaného díla, musí nést objednatel odpovědnost za veřejností užívané dílo včetně nebezpečí škody a musí běžet záruční doba pro užívané dílo).

Za velice důležité ve snaze zamezit budoucím zmatkům při používání a nejasnostem při výkladu Smluvních podmínek **doporučujeme striktně v ZOP dodržovat terminologii z Obecných podmínek**, které tvoří součást FIDIC „Smluvních podmínek pro výstavbu“, 1. vydání, 1999, **vydaných v českém překladu** Českou asociací konzultačních inženýrů (CACE) jako první vydání **v roce 2015. Aktuální návrh ZOP** připravený SŽDC v řadě ustanovení obsahuje **terminologické nepřesnosti**. Za nejvýznamnější považujeme nepřesné užívání termínu Sekce v rozporu s principy FIDIC.

S ohledem na shora uvedené tak v rámci našich připomínek klademe velký důraz na minimalizaci odchylek oproti jež v lednu 2016 schválené ZOP Červené knihy FIDIC MD. V jednotlivostech pak odkazujeme na komentáře k Pod-čládkům smluvních podmínek v tabulce níže. **Doporučujeme provést pouze minimum úprav oproti ZOP Červené knihy FIDIC MD a apelujeme, aby byly ZOP navržené SŽDC v tomto směru důkladně upraveny.**

B. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM POD-ČLÁNKŮM ZOP

Reference:	Komentář:
Pod-článek 1.1.1.5	<p>Technická specifikace</p> <p>V definici „Technických podmínek“ jsou zahrnuty i všechny dodatky a změny Technických specifikací. Je smyslem, že zhotovitel má postupovat automaticky podle aktualizace Technických specifikací? Uchazeči si změny budoucích specifikací nemohou transparentně zohlednit v nabídce, měla by se použít procedura podle čl. 13 (Variace a úpravy), pod-čl. 13.1, nebo pod-čl. 13.7.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku změna, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 1.1.1.10 v konfrontaci s pod-článkem 1.1.1.13	<p>Výkaz výměr a Soupis prací</p> <p>Není jasné, jaký význam má rozlišovat tyto 2 obsahově související či propojené dokumenty. Může vyvolat interpretační spory.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku změna, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 1.1.3.11	<p>Zkušební provoz</p> <p>V definici zkušebního provozu za účelem jistoty stran navrhuji výslovně vymezit, že zkušební provoz nastane až po předání a převzetí Díla nebo jeho části nebo Sekce, podle okolností.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je nový pod-článek, který ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit, jak je uvedeno nebo odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 1.1.5.6	<p>Definice Sekce</p>

	<p>Koncepce FIDIC Smluvních podmínek je založena na principu, že Sekce by měly být (je-li pro to specifiky zakázky věcně odůvodněná potřeba objednatele, například, že potřebuje část díla dokončit dřív než zbytek) definovány konkrétně a věcně v Příloze k nabídce. Mají pak mít vlastní dobu pro dokončení a smluvní pokutu za zpoždění. Sekcí tak není ve smyslu FIDIC automaticky chápána jakákoliv část Díla ani každý SO nebo PS nebo jiná ucelená část. Tuto skutečnost je třeba zohlednit i v jiných částech ZOP, kde se používá pojem „Sekce“ ve významu části díla jako SO nebo PS místo pojmu „část Díla“. Tohle je velice důležitá záležitost, jež nebude-li vyřešena, způsobí řadu obtíží a výkladových problémů.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je tak v pod-článku významná změna, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD, tzn. podle obecných podmínek.</p>
Pod-článek 1.1.6.5	<p>Právní předpisy</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku významná změna, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD, tzn. podle obecných podmínek.</p> <p>Není například jasné, jaký má smysl Poslední věta doplněná do pod-článku, což vytváří prostor pro spory např. v procesu administrace změn parametrů díla. Pokud pokyn znamená změnu, vždy se postupuje podle čl. 13 (Variace a úpravy). Správce stavby v tomto případě nedisponuje určovací nebo rozhodovací pravomocí. Upravené znění povede jenom ke spekulacím a může způsobit neefektivní postupy ze strany správce stavby. Navíc, ke změně právního předpisu vydaného objednatelem dochází často z jiných důvodů, než z rozhodnutí objednatele. Úprava je velice riziková a nevhodná.</p>
Pod-článek 1.11	<p>Užívání dokumentů zhotovitele Zhotovitelem</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 2.1	<p>Právo přístupu na staveniště</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku významná změna navíc vnášející terminologickou nepřesnost do textu. Změna ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text upravit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 2.2	<p>Povolení, licence a schválení</p> <p>Nesouhlasíme s poskytnutím interních předpisů objednatele úrovně přístupu (B) za úplatu. Je-li zhotovitel dle smlouvy povinen postupovat při provádění díla v souladu s vnitřními předpisy objednatele, nemůže být zároveň poskytnutí takových předpisů zpoplatněno. Požadujeme odstranit úplatnost interních předpisů úrovně (B).</p>

Pod-článek 2.4	<p>Zajištění financování objednatelem</p> <p>Nesouhlasíme s vypuštěním druhé věty čl. 2.4 VOP o povinnosti objednatele oznámit zhotoviteli úmysl učinit jakoukoliv podstatnou změnu týkající se zajištění financování, neboť se může jednat pro zhotovitele o zásadní skutečnosti mající vliv na jeho právo požadovat zaplacení ceny díla. Požadujeme ponechat druhou větu čl. 2.4 v souladu s Obecnými podmínkami.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je to v pod-článku významná změna, ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text upravit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 2.5	<p>Claimy objednatele</p> <p>Nesouhlasíme s tím, že v případě Dodatečné či Překročené výluky nemusí objednatel svůj nárok na platby za tyto výluky zhotoviteli oznámit, tedy že platby za výluky nejsou zařazeny mezi claimy objednatele. Požadujeme odstranit tuto úpravu z pod-čl. 2.5.</p>
Pod-článek 3.1	<p>Povinnost a pravomoc správce stavby</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je pro zvláštní souhlas Objednatele požadovaná navíc písemná forma. Doporučujeme změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 3.2	<p>Přenesení pravomoci a pověření správcem stavby</p> <p>Chybné označení věty, ve které dochází k doplnění. Místo první věty se slova „technický dozor“ nacházejí ve větě druhé.</p>
Pod-článek 3.9	<p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde v pod-článku o změnu, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text upravit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.1	<p>Obecné povinnosti zhotovitele</p> <p>Doplnění v prvním odstavci: „Při plnění svých povinností podle Smlouvy je Zhotovitel povinen postupovat s odbornou péčí. Důsledky nesplnění této povinnosti jsou vždy k tíži Zhotovitele.“ je nejasné a neurčité.</p> <p>Doplnění ve čtvrtém odstavci, který podmiňuje provedení odchylek plánovaných opatření a postupů provádění díla souhlasem správce stavby nabourává princip alokace rizik stran. Proč správce stavby musí schvalovat nutné odchylky v opatřeních a postupech provádění, když neschvaluje ani původní opatření a postupy? Tato doložka výrazně omezuje zhotovitele přijímat efektivní postupy a opatření, a navíc přesunuje na správce stavby resp. objednatele odpovědnost za ně.</p> <p>Třetí doplněný odstavec (tzn. osmý odstavec) nesystematicky váže potřeby oprávnění pouze na provedení určité Sekce. V případě, kdy Sekce nebude definována v Příloze k nabídce a bude potřeba mít oprávnění k některé části Díla,</p>

	<p>nebude tento odstavec aplikovatelný. Řešením je doplnit do odstavce před pojmy „Sekce“ slova „části Díla nebo“.</p> <p>Poslední tři doplněné odstavce, upravující součinnost zhotovitele při veřejnoprávních kontrolách by se měly koncepčně sjednotit se ZOP ŘSD ČR, případně systematicky přesunout do pod-čl. 4.6 (Spolupráce).</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku řada změn, které vyjma části osmého odstavce neplynou ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD s úpravou provedenou v 8 odstavci, jak je shora uvedeno.</p>
<p>Pod-článek 4.2</p>	<p>Zajištění splnění smlouvy</p> <p>Požadavek na vystavení bankovní garance ještě před podpisem smlouvy je nereálný a neúčelný. Bankovní garance by nic nezajišťovala a finanční prostředky nutné na financování bankovní garance do doby zahájení prací by byly vynakládány zbytečně. Žádná banka navíc bez podepsaného kontraktu dodavateli bankovní garanci neposkytne. Jedná se o nekonceptní úpravu.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde v pod-článku o významnou změnu, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text upravit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
<p>Pod-článek 4.4, 4.4.3.</p>	<p>Podzhotovitelé</p> <p>Úprava provedená v návrhu ZOP výrazně zasahuje do základního principu Smluvních podmínek, když odebírá generálnímu dodavateli možnost volného výběru vhodných podzhotovitelů.</p> <p>ZOP provedený výrazný zásah do koordinační povinnosti zhotovitele je nepřiměřený a výrazně mění alokaci rizik stran. Generální dodavatel je odpovědný za realizaci díla a své podzhotovitele, nemělo by být do výběru jeho dodavatelů zasahováno ze strany Správce stavby/Objednatele. K takovému postupu slouží článek 5 Jmenování dodavatelé.</p> <p>Mnohdy jsou požadavky definované těmito pod-články i nespílitelné z hlediska zajištění potřebných výrobních kapacit, kdy se řetězení podzhotovitelů nelze vyhnout.</p> <p>Prostor pro definování požadavků na podzhotovitele má zadavatel v rámci předsmuvní fáze, pokud si např. přeje část díla zhotovit vlastními kapacitami. Pokud už si objednatel na sebe chce brát část koordinační odpovědnosti, tak musí být toto riziko být schopné ocenění v nabídce.</p> <p>V pod-článku 4.4.3 je uvedeno, že za vlastní prostředky je považováno vybavení člena koncernu, jeho materiály, technologická zařízení či dočasné dílo. Stejně tak personál člena koncernu. Není ale zřejmé, zda to znamená, že pokud si objednatel v pozici zadavatele vyhradí určitou část díla k realizaci přímo zhotovitelem, nebude toto ustanovení ZD (i SoD) porušeno v případě, že bude tato vyhrazená část díla realizována členem koncernu, což je v době realizace subjekt s jiným IČ, tedy zjevně poddodavatel.</p>

	<p>Dále obsahují tyto pod-články řadu terminologických nepřesností.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku významná změna, ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text upravit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.11	<p>Dostatečnost přijaté smluvní částky</p> <p>Požadujeme doplnit pod-článek o ustanovení z verze ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD</p>
Pod-článek 4.15	<p>Přístupové cesty</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku řada změn, které ale neplynou ze specifik staveb SŽDC, představují spíš snahu o přenesení neocenitelných rizik (zákonných povinností stavebníka) na zhotovitele. Doplnění posledního odstavce je navíc nespíš nedorozuměním (přístupová cesta není veřejně-přístupnou komunikací). Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.20	<p>Vybavení objednatele a objednatelem volně poskytovaný materiál</p> <p>Podle provedené úpravy má zhotovitel nést nebezpečí škody na volně poskytovaných materiálech objednatele až do doby, kdy materiály budou zapracovány do díla a nebezpečí škody na díle přejde na objednatele, popř. do doby, kdy budou materiály vráceny zpět objednateli. Jsme toho názoru, že nebezpečí škody na materiálech předaných zhotoviteli k provedení díla nemůže nést zhotovitel, jakožto nevládník, a povinností zhotovitele je pouze takový materiál náležitě opatrovat (jak stanoví původní verze FIDIC stejně jako občanský zákoník).</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.23	<p>Činnost zhotovitele na staveništi</p> <p>Na konci druhého odstavce se upravuje požadavek součinnosti zhotovitele při kolaudačním řízení. Chybí zde uvedení lhůty, do které má být předána Závěrečná zpráva pro nakládání s odpady. Kolaudace je odpovědností stavebníka a následuje po předání a převzetí díla, kdy většina povinností zhotovitele končí. Předpokládám tedy, že Závěrečnou zprávu předá zhotovitel objednateli (správci stavby?) do okamžiku předání a převzetí?</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.26	<p>Povinnost upozornit na nevhodnou povahu věci nebo pokynu</p> <p>Není zde popsán postup, který se uplatní v případě, že objednatel odmítne vydat zhotoviteli písemný požadavek na použití věci nebo postupu, na jejichž nevhodnost</p>

	<p>zhotovitel upozornil. Pokud by taková situace nastala, nebudou jasná práva a povinnosti zhotovitele. Dále není uvedeno, že o dobu, po kterou bude probíhat rozhodování o vhodnosti použití vytčených věcí či pokynů, by se měly prodloužit termíny (doba pro uvedení do provozu, doba pro dokončení).</p> <p>Navrhujeme doplnit tuto větu: „V případě nečinnosti Objednatele po upozornění Zhotovitele na nevhodnou povahu věci nebo pokynu, popř. v případě odmítnutí Objednatele vydat písemný požadavek na použití této věci nebo pokynu, se má za to, že uplynutím sedmého dne po předání upozornění Zhotovitele Objednateli Objednatel rozhodl, že věc nebo pokyn označené Zhotovitelem jako nevhodné se nepoužijí, a Zhotovitel má právo přerušit práce až do vydání pokynu Objednatel o použití jiné věci či postupu. O dobu přerušení prací se prodlouží Doba pro uvedení do provozu a Doba pro dokončení díla.“</p>
Pod-článek 4.27	<p>Povinnost zhotovitele zaplatit smluvní pokutu</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění řady dalších smluvních pokut v pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC, je nepřiměřené, neúčelné a vytváří nevyváženost smluvního vztahu. Považujeme za nevyhnutné doplněný text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 4.30	<p>Výluky</p> <p>Lhůta 70 dnů pro poskytnutí dodatečné výluky je nepřiměřená, neúměrně dlouhá. Eliminuje potenciál stran efektivně reagovat na ztížené podmínky výstavby, bez ohledu na přidělení odpovědnosti za ně.</p> <p>Podčlánek obsahuje další sankce, které zdvojují či znovu sankcionují nedodržení lhůty pro dokončení. Navíc podčlánek degraduje kompenzační charakter těchto smluvních pokut tím, že se nekonzumují s případnou náhradou škody.</p> <p>V posledním odstavci je uvedeno, že zhotovitel není povinen platit jakékoliv platby, pokud ke vzniku výluky došlo vinou objednatel. Zde ovšem není podstatné zavinění, mělo by být slovo „vinou“ nahrazeno pojmem „rizikem“. Dále by měl být výčet liberačních příčin doplněn o písm. „(d) claimy“.</p> <p>Nesouhlasíme s nově vloženými smluvními pokutami za tzv. Překročenou výlukou. Dle čl. 4.30 je objednatel v případě rozšíření doby nebo rozsahu výluky z důvodů na straně zhotovitele oprávněn požadovat po zhotoviteli úplatu za každou započatou hodinu takové Dodatečné výluky a dále úhradu škody a účelně vynaložených nákladů. Takové negativní důsledky překročení stanovené výluky považujeme za dostatečné a jakékoliv další sankce ukládané zhotoviteli jsou dle našeho názoru nepřiměřené. Požadujeme odstranit celou úpravu Překročených výluk.</p>
Pod-článek 6.5	<p>Pracovní doba</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>

Pod-článek 6.7	<p>Ochrana zdraví a bezpečnost při práci</p> <p>Pojem „Sekce“ by měl být nahrazen či doplněn slovy „část Díla“. Pokud sekce nebude definována v Příloze k nabídce, bude tento článek neúčinný.</p>
Pod-článek 6.9	<p>Personál zhotovitele</p> <p>V posledním odstavci čl. 6.9 ZOP považujeme za nadbytečné stanovení povinnosti zhotovitele zajistit, že veškeré fyzické nebo právnické osoby, které se budou podílet na provádění díla a budou přitom provozovat drážní dopravu, budou splňovat „i další povinnosti vyžadované příslušnými ustanoveními právních předpisů“. Splnění těchto povinností ze strany osob podílejících se na provádění díla přitom vyplývá již ze skutečnosti, že tyto osoby uzavřely s provozovatelem dráhy smlouvu o provozování drážní dopravy, tedy bez splnění veškerých vyžadovaných povinností by provozovatel dráhy s těmito osobami smlouvu nemohl uzavřít. Požadujeme proto odstranění poslední věty posledního odstavce čl. 6.9, že „budou splňovat i další povinnosti vyžadované příslušnými ustanoveními Právních předpisů“.</p>
Pod-článek 7.7	<p>Vlastnictví technologického zařízení a materiálu</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 7.9	<p>Interoperabilita</p> <p>Podle logiky Definice 1.1.3.5 by měl být pojem „Potvrzení o převzetí Díla“, nahrazen pojmem „Potvrzení o převzetí“.</p> <p>V druhém odst. by podle definice 1.1.5.8 a 1.1.5.4 měl být pojem „celé Dílo“ nahrazen pojmem „celou Stavbu“.</p> <p>Protokol o převzetí se „vydává“, nikoliv „podepisuje“.</p> <p>Lhůtu 6 měsíců (ode dne předání díla) ke splnění povinnosti zhotovitele zajistit posouzení interoperability považujeme za nedostatečnou. Na posouzení interoperability se podílí 3 subjekty, a to Výzkumný Ústav Železniční, geodet a projektant. Každý z těchto subjektů zpracovává podklady pro posouzení interoperability min. 3 měsíce, přičemž výsledek činnosti jednoho subjektu je závislý na výsledku činnosti dalšího subjektu, tudíž tyto subjekty nemohou na podkladech pracovat současně. Z tohoto důvodu požadujeme lhůtu k zajištění posouzení interoperability prodloužit na 9 měsíců.</p>
Pod-článek 8.1	<p>Zahájení prací na díle</p> <p>Není jasné, jaký má smysl doplnění druhého odstavce pod-článku. Oznámení o datu zahájení prací vydává správce stavby, ne zhotovitel.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>

<p>Pod-článek 8.2</p>	<p>Doba pro dokončení</p> <p>Poslední věta, která váže smluvní lhůty na harmonogram je nekoncepční, smluvní lhůty jsou stanoveny v Příloze k nabídce. Může být předmětem nedorozumění či sporů.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
<p>Pod-článek 8.3</p>	<p>Harmonogram</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o nové doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text odstranit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD. Principy pro tvorbu HGM a požadavky na jejich obsah by měly být metodicky stejné u všech příspěvkových organizací financovaných ze SFDI.</p>
<p>Pod-článek 8.4</p>	<p>Prodloužení doby pro dokončení</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je změna pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
<p>Pod-článek 10.5</p>	<p>Předčasné užívání</p> <p>V souvislosti s tímto pod-článkem by měla vzniknout vzorová pro všechny příspěvkové organizace financované z prostředků SFDI „dohoda o předčasném užívání“ (viz Souhrnný komentář části A), která bude z důvodu právní jistoty a předvídatelnosti nákladů zhotovitele stanovovat, že</p> <p>(i) převzetím Díla nebo jeho částí k předčasnému užívání přebírá objednatel nebezpečí škody na Díle nebo jeho částech uváděných do předčasného užívání s výjimkou těch, které způsobí zhotovitel, (ii) po dobu předčasného užívání zajišťuje údržbu objednatel a (iii) zahájením předčasného užívání začíná běžet záruční doba. Kontrakční povinnost zhotovitele k uzavření dohody o předčasném užívání za podmínek, kdyby rizika plynoucí z provozu měl nést zhotovitel či by neměla běžet záruční doba, neodpovídá reálné možnosti zhotovitele kontrolovat rizika plynoucí z provozu, je tedy nepřiměřená a jako taková v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek.</p>
<p>Pod-článek 11.1</p>	<p>Dokončení nedokončených prací a odstraňování vad.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku řada změn, které neplynou ze specifik staveb SŽDC.</p> <p>Nynější znění nepřiměřeně přenáší mnoho neocenitelných rizik na zhotovitele, např. odstraňovat i vady, které objednatel neoznámí ihned po jejich zjištění, provést bezplatně i další práce apod. Je to v rozporu s obecnou prevenční povinností, kdy by se veřejný zadavatel měl chovat hospodárně a vady oznamovat hned a zmírnit tak jejich rozsah a další rizika (včetně možných škod v souvislosti s vadami).</p>

	<p>Zcela nekoncepčně v sobě tento článek obsahuje délku záručních dob, které mají být správně specifikovány v Příloze k nabídce.</p> <p>Druhý vložený odstavce stanovuje, že zhotovitel odpovídá za všechny vady díla od okamžiku vydání Potvrzení o převzetí. Toto riziko nelze transparentně ocenit v nabídce, jelikož k vadě může dojít v důsledku okolností, za něž zhotovitel neodpovídá (např. nedostatečná údržba). Jednalo by se o neplatné ustanovení.</p> <p>Navíc má zhotovitel povinnost opravit i vady, které neuznává, resp. za ně neodpovídá. Takový požadavek je v rozporu s právem, popírá základní principy a zvyklosti.</p> <p>Objednatel má být oprávněn oznamovat zhotoviteli vady a uplatňovat práva z nich kdykoliv v průběhu záruční doby, a to bez ohledu na to, kdy existenci vady zjistil či mohl zjistit. Takovou úpravu považujeme za nepřiměřenou a rozpornou jak s kogentním ust. § 2618 občanského zákoníku, tak s čl. 2.5 VOP, dle kterého je objednatel povinen podat oznámení nároku co nejdříve, jak je to prakticky možné po tom, co si objednatel uvědomil skutečnost nebo okolnost, ze které nárok vyplývá.</p> <p>Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 11.2	<p>Náklady na odstraňování vad</p> <p>S ohledem na novou úpravu zadávání veřejných zakázek doporučujeme text pod-článku v rámci ZOP upravit a to včetně verze ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD, aby byla úprava harmonizována.</p>
Pod-článek 11.3	<p>Prodloužení záruční doby</p> <p>Je vypuštěna limitace prodloužení záručních dob, takže zhotovitel není schopen ve své nabídce zohlednit délku tohoto prodloužení a dále je též nepřiměřeně upraven dopad existence vad na běh záruční doby. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 11.4	<p>Neúspěšné odstranění vady</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je změna pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
Pod-článek 11.12	<p>Vady ovlivňující provoz dráhy nebo drážní dopravy</p> <p>Dle čl. 11.12 je zhotovitel povinen odstranit vadu ovlivňující bezpečnost a plynulost provozování dráhy nebo drážní dopravy nejpozději do 24 hodin od oznámení vady objednatelem. S takto krátkou lhůtou nesouhlasíme a upozorňujeme, že v praxi není reálné lhůtu 24 hodin dodržet. Vada může být ve většině případů odstraněna pouze na základě předchozího udělení výluky, kterému předchází určitý závazný postup, jehož délku a výsledek zhotovitel nemůže ovlivnit. Požadujeme proto upravit čl.</p>

	11.12 tak, že zhotovitel je povinen započít s odstraňováním vady ovlivňující bezpečnost a plynulost provozování dráhy nebo drážní dopravy bezodkladně od okamžiku, kdy bude vada objednatelem oznámena, nedohodnou-li se strany jinak.
Pod-článek 13.1	Právo na variaci S ohledem na novou úpravu zadávání veřejných zakázek doporučujeme text pod-článku v rámci ZOP upravit a to včetně verze ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD (připravené ŘSD), aby byla úprava harmonizována.
Pod-článek 13.7	Úpravy v důsledku změn legislativy Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 14.1	Smluvní cena Formální chyba. Zmatečné označení odstavců (b? nebo d?). Doporučujeme opravit.
Pod-článek 14.2	Zálohová platba Neurčité stanovení výše zálohové platby je překážkou transparentního ocenění nabídky. Zálohová platba má podstatný vliv na cash-flow zakázky a lze jejím prostřednictvím snížit nutnost úvěrování veřejné výstavby zhotoviteli. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 14.7	Platba Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o významnou změnu pod-článku týkající se plateb, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Považujeme za nezbytné text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 14., 14.9.1, 14.9.2	Platba zádržného, Bankovní záruka za odstranění záručních vad Díla a Bankovní záruka za provedení Díla nahrazující zádržné, Použití Zádržného Objednatelem, Bankovní záruka za provedení Díla nahrazující zádržné Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde významnou změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Ani na stavbách ŘSD se podle schválených ZOP zádržné neuplatňuje, není dvojí zajištění závazku. Proto nevidíme řádný důvod, proč by se mělo vedle bankovní záruky za provedení díla uplatnit zádržné u SŽDC a to včetně bankovní záruky za zádržné. Považujeme za nevyhnutné text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD, tzn. že se pod-článek 14.9. odstraňuje bez náhrady.
Pod-článek 14.14	Skončení odpovědnosti objednatele

	Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu (s rizikem při výkladu) pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 15.2	Odstoupení objednatelem Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 15.3	Ocenění k datu odstoupení Pojem „hotová část“ je neurčitá a bude předmětem sporů. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o změnu pod-článku, která ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 15.4	Platba po odstoupení Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text vypustit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 16.3	Skončení prací a odklizení vybavení zhotovitele Z pojmu „vyzískaný materiál“ výslovně nevyplývá, že musí logicky jít pouze o jeho část, konkrétně o nezabudovaný vyzískaný materiál. Může se stát předmětem sporů. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text vypustit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 16.4	Platba při odstoupení Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text vypustit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 17.3	Rizika objednatele Odstavec vložený na konec pod-článku nepřiměřeně přiděluje některé neocenitelná rizika zhotoviteli. Podmiňuje přidělení rizika objednateli, pokud skutečnosti nastanou v ČR. Co když např. výkresy (Projekt) bude pro objednatele zpracovávat společnost se zahraniční účastí v zahraničí? Vada takového projektu nebude rizikem objednatele? Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 17.5	Práva průmyslového a jiného duševního vlastnictví

	Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 18.1	Obecné požadavky na pojištění V ZOP ŘSD ČR je tento článek vypuštěn. SŽDC by v problematice pojištění měla postupovat jednotně jako ŘSD ČR.
Pod-článek 18.2	Pojištění díla a vybavení zhotovitele Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku řada změn (zejména nepřiměřeně rozšířen rozsah požadovaného pojištění, nepřipuštění přiměřených limitů a standardní spoluúčasti), které ale neplynou ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 18.3	Pojištění pro případ úrazu osob a škod na majetku Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 19.1	Definice vyšší moci Znění vložené na konec pod-článku omezující teritoriálně a co do podstaty události vyšší moci defacto odporuje principu vyšší moci. Pokud např., zkolabuje ukrajinská atomová elektrárna, článek nebude použit? Radiace a následky způsobené touto hypotetickou skutečností jsou rizikem zhotovitele? Jak tato rizika může zhotovitel transparentně ocenit v nabídce? Proto je toto omezení patrně neúčinné či neplatné. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 19.2	Oznámení o vyšší moci Doplnění „není-li ve Smlouvě uvedeno jinak“ je nadbytečné. Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.
Pod-článek 19.4	Důsledky vyšší moci Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD. Rozsah Nákladů je jasně definován v pod-článku 1.1.4.3 ve znění ZOP.
Pod-článek 19.6	Dobrovolné odstoupení, platba a osvobození z plnění

	<p>Vypuštění pododstavce e) si vyžádá ocenění tohoto rizika v nabídce. Omezení částky vyplacené zhotoviteli při tomto způsobu ukončení smlouvy nelze ocenit v nabídce. Resp. je základnou pro spor o výši bezdůvodného obohacení. Jedná se o nepřiměřené zásahy do alokace rizik.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD jde o doplnění pod-článku, které ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
<p>Pod-článek 20.1</p>	<p>Claimy zhotovitele</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je v pod-článku řada změn, které ale neplynou ze specifik staveb SŽDC.</p> <p>Jiné podmínky SŽDC na proceduru administrace kompenzačních nároků zhotovitele, než požadují ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD, zpochybňují princip standardizace. Zásahy do textu jsou zcela nekonceptní, v rozporu se základními principy pro administraci claimů podle FIDIC. Za nevhodné je považujeme i s ohledem na standardizovanou metodiku SFDI pro kvantifikaci finančních claimů.</p> <p>Považujeme za nezbytné text změnit a ponechat ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>
<p>Pod-článek 20.9</p>	<p>Použití ustanovení občanského zákoníku</p> <p>Následky vyloučení standardních ustanovení občanského zákoníku nelze transparentně ocenit v nabídce. To bude zdroj sporů.</p> <p>Nesouhlasíme s vyloučením veškeré úpravy smlouvy o dílo v občanském zákoníku (§ 2586 až § 2635) a upozorňujeme, že některá ustanovení občanského zákoníku upravující smlouvu o dílo jsou kogentní, tedy není možné se od nich odchýlit, přičemž minimálně v takovém rozsahu je odchýlení se od občanského zákoníku neplatné.</p> <p>Oproti verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD je pod-článku doplněn navíc, přitom ale neplyne ze specifik staveb SŽDC. Doporučujeme text vypustit, jelikož není ani ve verzi ZOP Červené knihy FIDIC schválené MD.</p>